

Rakennustarkastaja Sirpa Tauru
Porin kaupunki
Ympäristö- ja lupapalvelut
Rakennusvalvonta

Viite Arkkitehti Janne Karjalaisen sähköpostiviesti 13.11.2017

**Aihe Porin sairaanhoito-oppilaitoksen vanhan osan (609-11-15-7)
purkamislupahakemus**

Kiinteistö Oy Porin Tiilimäki hakee lupaa Porin sairaanhoito-oppilaitoksen vanhan osan (rakennettu 1962) purkamiseen osoitteessa Maanmiehenkatu 10. Purkamisen syyksi purkusuunnitelmat laatinut arkkitehti Janne Karjalainen (UKI Arkkitehdit Oy) ilmoittaa vanhan osan opetustilojen olevan "homeessa" eli käyttökiellossa ja tilojen tyhjenemisen opetustoiminnan siirryttyä ammattikorkeakoulun uudelle kampukselle. Toistaiseksi rakennuskokonaisuuden uudemmat osat (rakennettu vuosina 1991 ja 2004) säilyvät Herttuan koulun ja myöhemmin myös Ruosniemen koulun käytössä väistötiloina, mutta lehtitietojen mukaan nekin on tarkoitus purkaa myöhemmässä vaiheessa. Vanhaan osaan liittyvä korkea, tornimainen asuntolaosa (valmistunut 1962) säilyy.

Porin vuonna 1962 rakennettu, Porin kaupunginarkkitehti Olof Küttnerin suunnittelema sairaanhoito-oppilaitos on osa Tiilimäen asuntoalueiden ja laitosten muodostamaa maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä, missä "Tiilimäen mäntymetsään on keskittynyt monipuolinen laitosrakennusten ja asuntoalueiden yhdistelmä". Kokonaisuus on huomioitu Satakunnan maakuntakaavassa (ympäristöministeriö vahvistanut 30.11.2011) merkinnällä kh2. Siihen liittyy määräys: *Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisuus siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.*

Tiilinummen asuinalueet ja laitokset on osoitettu maakuntakaavaa vastaavalla rajauksella ja merkinnällä S-2 (*Alue, jonka omaleimainen luonne tulee säilyttää*) myös Porin kantakaupungin 10.12.2007 hyväksytyssä osayleiskaavassa. Kiinteistöä koskeva asemakaava on vahvistettu 18.1.1988. Siinä sairaanhoito-oppilaitos on osoitettu *Opetustoimintaa sekä siihen liittyvää asuntolatoimintaa palvelevien*

rakennusten korttelialueena merkinnällä YO-2. Maakuntakaavaa ja osayleiskaavaa vanhemmassa asemakaavassa ei vielä ole annettu mitään suojeluun tai kulttuuriympäristön vaalimiseen tähtäviä määräyksiä. Vanhimmat rakennuksetkin ovat kaavaa laadittaessa olleet vasta runsaan 20 vuoden ikäisiä.

Sen jälkeen, kun sairaanhoito-oppilaitoksen vanhimman osan purkuaikheet tulivat Satakunnan Museon tietoon, toteutettiin kohteessa rakennusinventointi (Huk Helene Kaarnametsä, Porin kaupunkisuunnittelu). Inventointiin ei sisälly rakennusten arvottamista vaan kyse on lähinnä dokumentoinnista. Inventoinnin yhteydessä kävi kuitenkin ilmi rakennusten alkuperäinen korkea laatu ja säilyneisyys, jota vuonna 2007 toteutettu peruskorjaus ja asuntolatornin julkisivusaneeraus vuonna 2014 eivät ole olennaisesti heikentäneet. Kohteen näyttävin ja kaupunkikuvallisesti merkittävin osa on maamerkiksi muodostunut asuntolatorni, joka on tarkoitus säilyttää. Siihen alkuperäisellä yhdysosalla liittyvä tiiliverhottu, osin kolme-, osin yksikerroksinen sairaanhoito-oppilaitos on tyypillinen jälleenrakennuskauden pehmeälinjaista arkkitehtuuria edustava koulurakennus, joka sulautuu kauniisti suuria mäntyjä kasvavaan, maisemallisesti merkittävään laitospäristöön.

Porin sairaanhoito-oppilaitoksen vanhan osan purkaminen heikentää olennaisesti Tiilimäen asuinalueiden ja laitosten maakunnallisesti merkittävän ja myös Porin kantakaupungin osayleiskaavassa huomioidun kulttuuriympäristön kulttuuri- ja maisema-arvoja, vaikka koulukompleksin näyttävin osa, asuntolatorni säilyykin. Sairaanhoito-oppilaitos on olennainen osa alueen laitosten (Diakonialaitos, Satakunnan keskussairaala, Porin Suomalainen vanhainkoti ja sairaanhoito-oppilaitos) muodostamaa kokonaisuutta, jonka keskeiset osat on rakennettu melko lyhyen ajan kuluessa 1950- ja 60-lukujen aikana. Alueen asemakaavavuodelta 1988 on jo 30-vuotias ja on sikäli etenkin nuoren rakennusperinnön arvojen huomioimisen näkökulmasta vanhentunut. Rakennuksen "homehtuneisuudesta" tai korjauskelvottomuudesta ei Satakunnan Museolle ole esitetty selvityksiin perustuvaa tietoa. Museo katsoo, että valmisteltaessa Satakunnan ammattikorkeakoulun kampusratkaisua ja siihen liittyneitä tilajärjestelyitä olisi myös olemassa olevien oppilaitosrakennusten arvot pitänyt ottaa huomioon tarkastelussa. Museo pitää erittäin lyhytnäköisenä aikanaan laadukkaasti rakennetun, vuonna 2007 peruskorjatun ja vielä syksyllä 2017 koulukäytössä olleen oppilaitosrakennuksen purkamista.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja

Tutkija

Juhani Ruohonen
Liisa Nummelin